

ADVIES Nr 31 / 2003 van 12 juni 2003

O. Ref. : 10 / A / 2002 / 048

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot het verlenen van de machtiging tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister in hoofde van Co-Prev vzw “Vereniging van externe diensten voor preventie en bescherming” en van de Externe diensten voor Preventie en Bescherming op het werk die erkend zijn.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder op artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op de artikelen 5 en 8;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken d.d. 5 februari 2003, door de Commissie ontvangen op 6 februari 2003;

Gelet op de ontvangst van aanvullende informatie op 25 maart 2003 en op 6 juni 2003;

Gelet op het verslag van Mevr. N. LEPOIVRE,

Brengt op 12 juni 2003 volgend advies uit.

I. ONDERWERP VAN HET VERZOEK OM ADVIES

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel Co-Prev vzw “Vereniging van externe diensten voor preventie en bescherming”, hierna Co-Prev genoemd, en de 23 Externe diensten voor Preventie en Bescherming, hierna EDPB’s genoemd, machtiging te verlenen tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

II. SAMENVATTING VAN DE ARTIKELEN VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

1. Het ontwerp van koninklijk besluit omvat 5 artikelen.

2.1. In artikel 1 worden Co-Prev vzw en de EDPB’s gemachtigd om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken en wordt op beperkende wijze omschreven welke personen het mogen gebruiken.

2.2. In artikel 2 worden zowel de interne als de externe beperkingen op het gebruik van het identificatienummer nader bepaald.

2.3. Overeenkomstig artikel 3 moeten de personeelsleden die het Rijksregisternummer mogen gebruiken een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid van het identificatienummer te waarborgen en de vertrouwelijke aard ervan te bewaren.

2.4. Artikel 4 voorziet in de verplichting voor Co-Prev vzw en de EDPB’s om jaarlijks een lijst van de personeelsleden die het identificatienummer mogen gebruiken, op te stellen en deze aan de Commissie mee te delen.

III. OPMERKINGEN VOORAF

3.1. Op 18 december 2002 had de minister van Binnenlandse Zaken de Commissie verzocht een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit dat tot doel had Co-Prev vzw te machtigen om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken.

3.2. Op 5 februari 2003 heeft de minister van Binnenlandse Zaken de Commissie een nieuw ontwerp van koninklijk besluit en een nieuw verslag aan de Koning voorgelegd, waarin de machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken niet alleen werd gevraagd voor Co-Prev vzw, maar ook voor de 23 Externe diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk.

3.3. Op 2 juni 2003 heeft Co-Prev vzw gesteld dat een verkeerde interpretatie ertoe had geleid dat het ontwerp van koninklijk besluit eveneens voorzag in een machtiging voor haarzelf om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken. In feite was het enkel de bedoeling een machtiging te verkrijgen voor de EDPB’s.

IV. ONDERZOEK VAN HET VERZOEK

Toepasselijke wetgeving

4.1. Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de Commissie moet de machtiging tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister worden onderzocht in het kader van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna de wet van 8 augustus 1983 genoemd) en in het kader van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, gewijzigd bij de wet van 11 december 1998 (hierna de WPL genoemd).

A. Wet van 8 augustus 1983

5.1. In de wet van 8 augustus 1983 zijn de beperkingen vastgelegd met betrekking tot de personen en de instellingen die kunnen worden gemachtigd om het Rijksregister te raadplegen.

Deze beperkingen hebben betrekking op de hoedanigheid van de instellingen en van de personen (zie in die zin artikel 5 van bovengenoemde wet).

5.2. Krachtens artikel 5, 2° kunnen de instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen toegang krijgen.

5.3. Uit hoofde van artikel 8 van deze wet kunnen de in artikel 5, 2° bedoelde instellingen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit en na advies van de Commissie worden gemachtigd om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

5.4. Co-Prev vzw heeft onder meer tot doel:

- 1° te dienen als verbindingsorgaan tussen de Externe diensten voor Preventie en Bescherming, zodat zij hun problemen kunnen aanpakken en hun ervaringen kunnen uitwisselen inzake de organisatie en het beheer van deze diensten;
- 2° de leden te helpen bij het vervullen van hun opdrachten door alle nuttig geacht studie- en documentatiewerk;
- 3° de samenwerking tussen de leden te bevorderen bij het zoeken naar middelen om hun opdracht beter te vervullen, ...

5.5. Overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk hebben de EDPB's het statuut van vereniging zonder winstoogmerk.

Zij zijn erkend door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Zij hebben als opdracht de werkgevers te helpen bij het nakomen van hun verplichtingen inzake medisch toezicht en risicobeheer, bepaald in artikel 40 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

5.6. Zowel Co-Prev vzw als de EDPB's zijn "instellingen van Belgisch recht" die gelet op hun doel en hun wettelijke opdracht onmiskenbaar een opdracht van algemeen belang vervullen in de zin van bovenvermeld artikel 5, 2° van de wet van 8 augustus 1983.

Bijgevolg kunnen zij bij koninklijk besluit worden gemachtigd om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

B. Wet van 8 december 1992

6.1. Toepasselijkheid

Het identificatienummer van het Rijksregister vormt een persoonsgegeven in de zin van artikel 1, §1, van de WPL.

6.2. Doeleinden

6.2.1. Krachtens artikel 4, §1, 2° van de WPL mogen persoonsgegevens alleen voor "welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden" worden verwerkt.

6.2.2. Onderzoek van de doeleinden van het ontwerp van koninklijk besluit

Naar luid van artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit mogen Co-Prev vzw en de EDPB's het identificatienummer van het Rijksregister uitsluitend voor interne doeleinden gebruiken als identificatiemiddel in dossiers, ... "voor het vervullen van zijn (nдр: hun) taken".

Bij extern gebruik mogen zij het alleen gebruiken in de betrekkingen:

- met de houder van het identificatienummer of zijn wettelijke vertegenwoordigers;
- met de openbare overheden en instellingen die zelf machtiging hebben verkregen om het te gebruiken.

6.2.3. Verantwoording

In het verslag aan de Koning wordt gesteld dat het identificatienummer van het Rijksregister "de unieke identificatie van de werknemers die in de bij de Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk aangesloten ondernemingen zijn tewerkgesteld" mogelijk maakt, meer in het bijzonder om:

- de werknemers op te roepen voor het medisch onderzoek opgelegd in voornoemde wet van 4 augustus 1996;
- de werkgevers die om hun interventie verzoeken de factuur voor hun diensten te kunnen sturen.

6.2.4. Standpunt van de Commissie

6.2.4.1. In verband met Co-Prev vzw

Co-Prev vzw voert geen enkel doeleinde aan dat het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister verantwoordt. Bijgevolg voldoet zij niet aan het bepaalde in artikel 4 van de WPL.

Overigens erkent zijzelf dat het gebruik van het identificatienummer niet nodig is voor het vervullen van haar doel (zie brief d.d. 2 juni 2003).

Er is dus geen reden om haar te machtigen tot het gebruik van het identificatienummer.

6.2.4.2. In verband met de Externe diensten voor Preventie en Bescherming

Uit de toelichting die in het verslag aan de Koning wordt gegeven, maakt de Commissie op dat het gebruik van het identificatienummer onmiskenbaar leidt tot het vergemakkelijken van de:

- 1° contacten tussen de EDPB's en de werkgevers.
Het administratief werk van de betrokken EDPB en van de werkgever-klant wordt immers lichter, aangezien de RSZ de lijst van de personeelsleden rechtstreeks op elektronische wijze naar de EDPB stuurt. Deze maatregel vormt dus een logische stap in het kader van het e-governmentbeleid, dat vooral gericht is op een vereenvoudiging van de administratieve procedures;
- 2° facturering van de diensten van de EDPB.
Krachtens artikel 13bis e.v. van voornoemd koninklijk besluit van 27 maart 1998 zijn de minimumvergoedingen die aan de werkgevers moeten worden gevraagd immers afhankelijk enerzijds van de nominatieve lijsten van de werknemers onderworpen aan medisch toezicht en anderzijds van het aantal werknemers opgenomen in de driemaandelijke RSZ-aangiftes van de ondernemingen;
- 3° oproeping van de werknemers voor het medisch onderzoek;
- 4° uitwisseling van gegevens met de werknemers of hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook met andere openbare instellingen die gemachtigd zijn om het identificatienummer te gebruiken.

Het verzoek tot het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister door de EDPB's strekt dus ertoe de nakoming van hun verplichtingen, opgelegd door voornoemde wet van 4 augustus 1996 en voornoemd uitvoeringsbesluit ervan van 27 maart 1998, te vergemakkelijken.

De doeleinden voor het gebruik van het identificatienummer zijn "welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd". Zij voldoen dan ook aan het criterium omschreven in artikel 4, §1, 2° van de WPL.

De Commissie benadrukt evenwel dat de EDPB's geen medische gegevens mogen verzenden aan een andere EDPB of aan een andere instelling, behalve indien de werknemer uitdrukkelijk en vrijwillig daarmee instemt.

6.3. Kenmerken van het gegeven

a) eerlijk en rechtmatig verwerkt gegeven

6.3.1. Volgens artikel 4, 1° van de WPL moeten de gegevens "eerlijk en rechtmatig" worden verwerkt en dus inzonderheid op die wijze worden verkregen.

6.3.2. Uit de door Co-Prev vzw gegeven verklaringen blijkt dat het identificatienummer van het Rijksregister van de werknemers die zijn tewerkgesteld in de ondernemingen aangesloten bij een EDPB, op elektronische wijze door de RSZ aan de betrokken EDPB zal worden meegedeeld.

De RSZ zou immers bereid zijn in zijn repertorium een extra gegeven op te nemen, te weten de gegevens van de externe dienst waarbij elke werkgever is aangesloten. Bijgevolg zouden de EDPB's enkel de gegevens betreffende de werknemers van de aangesloten ondernemingen kunnen verkrijgen met het oog op de medische onderzoeken van de werknemers (opgelegd door voornoemde wet van 4 augustus 1996), te weten de wervingsonderzoeken (uiterlijk binnen 14 dagen) en de periodieke onderzoeken van de werknemers die blootgesteld zijn aan gezondheidsrisico's of bij hun werk in contact komen met voedingswaren. (Brief van Co-Prev vzw aan de Rapporteur d.d. 25 maart 2003).

6.3.1.1. Standpunt van de Commissie

De Commissie wijst erop dat de RSZ een machtiging moet hebben van het binnen de Commissie opgerichte Sectoraal comité van de sociale zekerheid teneinde aan een EDPB die een overeenkomst met een werkgever heeft gesloten het Rijksregisternummer van de werknemers van die werkgever mee te delen.

In dit verband wijst de Commissie erop dat noch Co-Prev vzw, noch de EDPB het recht hebben van de werknemers te eisen dat zij hun identificatienummer meedelen.

b) afdoend, ter zake dienend en niet overmatig gegeven: inachtneming van het evenredigheidsbeginsel

6.3.2. Volgens artikel 4, 3° van de WPL kunnen uitsluitend gegevens worden verwerkt die “toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt” .

6.3.2.1. Verantwoording

In het verslag aan de Koning wordt het belang van het gebruik van het identificatienummer verantwoord door de noodzaak om de werknemers perfect te identificeren.

Tijdens het onderzoek van het dossier deelde Co-Prev vzw de Commissie mee dat zijn leden (22 van de 23 erkende EDPB's) hun activiteiten verrichten op het volledige Belgische grondgebied en werken voor bijna 200.000 ondernemingen die samen 2.350.000 werknemers tewerkstellen.

6.3.2.2. Standpunt van de Commissie

Gelet op de opdrachten die aan de EDPB's zijn toevertrouwd en op de in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 opgelegde wijze van facturering van hun prestaties, is de Commissie van oordeel dat het identificatienummer van het Rijksregister een afdoend, ter zake dienend en niet overmatig gegeven vormt.

Aan de hand van dit nummer kunnen de werknemers immers met zekerheid worden geïdentificeerd, zonder gevaar voor homoniemen en fouten in hun naam, voornaam, geboortedatum of adres.

Het is ontegenzeggelijk in het algemeen belang dat de verenigingen die belast zijn met een wettelijke opdracht de technische middelen hebben om deze correct uit te voeren.

c) duur van gebruik

6.4.1. Het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister wordt impliciet gevraagd voor een onbeperkte tijdsduur.

6.4.2. De Commissie wijst erop dat het identificatienummer van het Rijksregister krachtens artikel 4, §1, 5° van de WPL niet langer mag worden bewaard dan strikt noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor het wordt verkregen.

In het koninklijk besluit zou derhalve moeten worden bepaald dat de duur van gebruik en van bewaring van dit nummer strikt beperkt is tot de tijd die de EDPB's nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke verplichtingen.

V. PERSONEN DIE GEMACHTIGD ZIJN OM HET IDENTIFICATIENUMMER VAN HET RIJKSREGISTER TE GEBRUIKEN

A. Personen

7.1.1. In artikel 1, tweede lid, van het ontwerp wordt het recht om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken, verleend aan:

- de directeur en het afdelingshoofd van Co-Prev vzw;
- de directeurs-generaal van de EDPB's ;
- de personeelsleden van de EDPB's die zij aanwijzen, gelet op de functies die zij uitoefenen en binnen de perken van hun respectieve bevoegdheden.

7.1.2. Standpunt van de Commissie

Het gegeven dat slechts een beperkt aantal personen toegang tot het Rijksregister krijgt, beantwoordt aan de bezorgdheid die de Commissie reeds talloze malen heeft geuit om de risico's in verband met de verspreiding van dit nummer te beperken.

Bovendien merkt de Commissie met voldoening op dat overeenkomstig artikel 3 van het ontwerp de personen die het identificatienummer van het Rijksregister mogen gebruiken, een verklaring moeten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de vertrouwelijke aard ervan te bewaren.

B. Verzending van de lijst

7.2.1. Ondanks de opmerking die de Commissie in dit verband in tal van adviezen heeft gemaakt, voorziet het ontwerp erin dat de lijst van deze personen, met vermelding van hun graad en van hun ambt, jaarlijks wordt opgesteld en aan de Commissie wordt bezorgd (artikel 4 van het ontwerp).

7.2.2. Standpunt van de Commissie

De Commissie herhaalt haar wens dat de personen die verantwoordelijk zijn voor het gebruik van het Rijksregister nummer deze lijst regelmatig bijwerken en wijzigen telkens de omstandigheden dat verantwoorden.

Om administratieve redenen wenst zij momenteel echter niet dat deze lijst haar wordt toegezonden, maar enkel dat hij tot haar beschikking wordt gehouden.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een ongunstig advies uit over het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister door Co-Prev vzw.

Brengt zij een gunstig advies uit betreffende het gebruik ervan door de EDPB's, onder voorbehoud van bovengenoemde opmerkingen, in het bijzonder omtrent de duur van bewaring van het identificatienummer van het Rijksregister.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. BARET

(get.) P. THOMAS